

TÖÖLÖNLAHDEN KORTTELIN 2018 ARKKITEHTUURIKILPAILU

ARKKITEHTUURIKUTSUKILPAILUN
ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

1. palkinto. Ehdotus 19, nimimerkki "Perhonen"

Sisällysluettelo

1 KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN	3
1.1 Kilpailun toimeenpanija, tarkoitus ja luonne	3
1.2 Kilpailuun osallistujat	3
1.3 Palkkiot	3
1.4 Palkintolautakunta	3
1.5 Kilpailun säännöt ja kilpailuohjelman hyväksyminen	3
1.6 Kilpailun vaiheet	4
1.7 Kilpailuehdotusten saapuminen	4
1.8 Palkintolautakunnan kokoukset	4
2 KILPAILUN TAVOITTEET JA ARVOSTELUPERUSTEET	4
2.1 Kilpailun tavoitteet	4
2.2 Kilpailuehdotusten arvosteluperusteet	4
3 YLEISARVOSTELU	4
3.1 Yleistä	4
3.2 Kaupunkikuva	5
3.3 Toimistotilat	5
3.4 Asunnot	5
4 EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU	5
5 KILPAILUN TULOS	14
5.1 Kilpailun tulos	14
5.2 Palkintolautakunnan suositukset	14
5.3. Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus	15
5.4 Nimikuorten avaus	16
LIITE	
Palkitut ja lunastetut teokset	17

1 KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

1.1 Kilpailun toimeenpanija, tarkoitus ja luonne

Kilpailun järjesti Lemminkäinen Talo Oy Pääkaupunkiseutu yhteistyössä Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston ja Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Eteran kanssa. Kilpailu käytiin kutsukilpailuna ilmoittautumismenettelyllä.

Työn tarkoituksena oli löytää jatkosuunnittelun pohjaksi uudisrakennuksille arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvalliselta ratkaisultaan korkeatasoinen ja kiinnostava kokonaissuunnitelma. Ratkaisun tuli olla toimiva, muuntojoustava ja teknisesti toteuttamiskelpoinen. Kilpailulla haettiin ratkaisua, joka täyttää toteuttamisen taloudelliset edellytykset ja jossa on otettu huomioon energiataloudelliset ja ekologisesti kestävät ratkaisut. Erityistä huomiota tuli kiinnittää tontin vaikeisiin pohjaolosuhteisiin ja siihen, että junarata sijaitsee aivan korttelin vieressä.

1.2 Kilpailuun osallistujat

Kilpailua koskeva ilmoitus julkaistiin Arkkitehtiuutisissa 18.5.2011 ja kilpailun internetsivulla www.lemminkainen.fi/kortteliz018

Osallistumishakemusten määräaika oli 10.6.2011, johon mennessä saapui 32 hakemusta.

Palkintolautakunta valitsi kilpailun osallistajat 13.6.2011.

Kilpailuun kutsuttiin osallistumaan seuraavat työryhmät:

- Arkkitehtitoimisto Sigge Oy
- Arkkitehtiryhmä A6 Oy
- Arkkitehtitoimisto Tuomo Siitonen Oy
- Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy
- Verstas Arkkitehdit Oy
- Arkkitehdit Davidsson Tarkela Oy
- Eriksson Arkkitehdit Oy & Foster + Partners
- Optiplan Oy
- Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy
- Arkkitehtitoimisto ALA Oy
- Cederqvist & Jäntti Arkkitehdit Oy
- Arkkitehtitoimisto K2S Oy
- dosmasuno arquitectos
- ARK-house arkkitehdit Oy
- AART
- Arkkitehtityöhuone Artto Palo Rossi Tikka Oy
- Arkkitehdit NRT Oy
- Kirsti Sivén & Asko Takala Arkkitehdit Oy
- Arkkitehdit Lahdelma & Mahlamäki Oy
- JKMM Arkkitehdit
- Arkkitehdit Hannunkari & Mäkipaja

Yksi kilpailuun valittu työryhmä luopui kilpailusta kesken kilpailuajan.

1.3 Palkkiot

Palkintoina jaettiin yhteensä 110 000 € seuraavasti:

1. palkinto 40 000 €
2. palkinto 30 000 €
3. palkinto 20 000 €

lisäksi jaettiin kaksi lunastusta, kumpikin 10 000 €.

1.4 Palkintolautakunta

Helsingin kaupunki: Kaupunkisuunnitteluvirasto
Virastopäällikkö Tuomas Rajajärvi
Arkkitehti Ilpo Forssen

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera:
Kiinteistösijoitusjohtaja Timo Sotavalta,
puheenjohtaja
Kiinteistösijoituspäällikkö Hannu Keinänen

Lemminkäinen Talo Oy:
Kiinteistökehitysjohtaja Björn Kivimäki
Projektijohtaja Jussi Niiranen,
varapuheenjohtaja

Suomen Arkkitehtiliiton nimeäminä puolueettomina asiantuntijajäseninä:

Johanna Ojanlatva, arkkitehti SAFA
Antti-Matti Siikala, arkkitehti SAFA

Palkintolautakunnan sihteerinä ja kilpailijoiden yhdyshenkilönä toimi arkkitehti Mervi Savolainen, ISS Proko Oy.

Palkintolautakunta kuuli arvostelutyön aikana asiantuntijoina kiinteistön tulevan käyttäjän edustajia toimitusjohtaja Harri Pärssistä, Ernst & Young Oy, ja markkinointi- ja viestintäjohtaja Hannele Lindelliä, Ernst & Young Oy.

1.5 Kilpailun säännöt ja kilpailuohjelman hyväksyminen

Järjestäjän edustajat, palkintolautakunta ja Suomen Arkkitehtiliiton (SAFA) kilpailutoimikunta ovat hyväksyneet kilpailuohjelman liitteineen. Kilpailussa noudatettiin kilpailuohjelmaa ja Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä (www.safa.fi).

1.6 Kilpailun vaiheet

Kilpailu alkoi 20.6.2011 ja päättyi 23.9.2011, jolloin kilpailuehdotukset oli jätettävä.

Kilpailuseminaari järjestettiin Eteran auditoriossa 20.6.2011.

Kilpailijoilla oli oikeus esittää kilpailuohjelmaa koskevia kysymyksiä 27.6.2011 mennessä. Kysymyksiä esitettiin määräajassa 22 kpl, ja palkintolautakunta vastasi niihin 30.6.2011.

1.7 Kilpailuehdotusten saapuminen

Kilpailijat toimittivat määräaikaan mennessä kaikki vaadittavat asiakirjat sisältäneet kilpailuehdotukset seuraavilla nimimerkeillä:

- 1 dupond et dupont
- 2 VEIVI
- 3 Radan yli puiden siimekseen
- 4 FINIS
- 5 PLIÉ
- 6 LUMILYHTY
- 7 NÄKÖALAPAIKKA
- 8 SYLI
- 9 pizzicato
- 10 W*EDGE
- 11 TAIVAANRANTA
- 12 KOPPELO
- 13 LEIJA
- 14 TRIO
- 15 BIO BIO
- 16 N Y A N S S I
- 17 puistossa
- 18 TIERA
- 19 Perhonen
- 20 AVANTI

1.8 Palkintolautakunnan kokoukset

Palkintolautakunta kokoontui kolme kertaa (28.9.2011,17.10.2011 ja 1.11.2011). Lisäksi palkintolautakunta piti erillisiä arviointipalavereita.

2 KILPAILUN TAVOITTEET JA ARVOSTELUPERUSTEET

2.1 Kilpailun tavoitteet

Kilpailun tarkoituksena oli löytää jatkosuunnittelun pohjaksi uudisrakennuksille arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvalliselta ratkaisultaan korkeatasoinen ja kiinnostava kokonaissuunnitelma. Ratkaisun tuli olla toimiva, muuntojoustava ja teknisesti toteuttamiskelpoinen. Kilpailulla haettiin ratkaisua, joka

täyttää toteuttamisen taloudelliset edellytykset ja jossa on otettu huomioon energiataloudelliset ja ekologisesti kestävät ratkaisut. Erityistä huomiota tuli kiinnittää tontin vaikeisiin pohjaolosuhteisiin ja siihen, että junarata sijaitsee aivan korttelin vieressä.

Suunnitelman tuli ottaa huomioon korttelialueiden lomittuminen puistoihin, rakennuksen lähiympäristön ominaispiirteet sekä rakennuksen ensimmäisen kerroksen toimintojen - liiketilojen ja asiakaspalvelutilojen - avautuminen viereisiin julkisiin tiloihin sekä toisaalta rakennuksesta avautuvat puisto- ja merinäköalat. Suunnittelun lähtökohtana on myös rakennuksen keskustan oloissa poikkeuksellinen näkyvyys kaikkiin suuntiin ja arvokas sijainti Finlandia-taltoa vastapäätä.

2.2 Kilpailuehdotusten arvosteluperusteet

Kilpailun arvostelussa palkintolautakunta asetti ensimmäiselle sijalle sen ehdotuksen, joka parhaiten täytti kilpailun tavoitteet.

Kilpailuohjelmassa esitettiin seuraavat arvosteluperusteet:

- arkkitehtuuri ja kaupunkikuva
- sijainnin huomioonottaminen
- suhde ympäröiviin julkisiin tiloihin
- toimivuus ja muunto joustavuus
- asuntojen viihtyvyys, toimivuus ja kalustettavuus
- tilatehokkuus ja energiatehokkuus
- energiataloudellisuus ja ekologiset ratkaisut
- rakennettavuus, kestävyys ja julkisivujen huoltovapaus

Raikasta ratkaisuideaa ja sen kehityskelpoisuutta pidettiin tärkeämpänä kuin yksityiskohtien virheittä.

3 YLEISARVOSTELU

3.1 Yleistä

Kilpailun parhaat ehdotukset ovat vastanneet hyvin annettuun vaikeaan kaupunkikuvalliseen haasteeseen. Kaikki ratkaisut on laadittu asemakaavan kaupunkikuvallisten rajausten puitteissa ja asemakaavan tavoitteita hyvin tulkiten. Erilaiset lähestymistavat ovat tuottaneet hyviä ehdotuksia palkintolautakunnan arvioitavaksi, ja kilpailun yleistä tasoa voidaan pitää hyvänä ja kärjen osalta erinomaisena.

3.2 Kaupunkikuva

Kilpailun kaupunkikuvallinen lähtökohta oli haastava. Rakennus sijaitsee laajan ja aukean Töölönlahden puiston reunassa ja on katseltavissa etäisyyden päästä niin Töölönlahden kuin Tokoinlahdenkin rannoilta. Se päättää ratapihaa reunustavan uudisrakennusten sarjan ja toimii Alvar Aallon kadun päässä porttina puistoon. Rakennus on monesta suunnasta tarkasteltaessa samaa kaupunkikuvallista kokonaisuutta suurten julkisten rakennusten, Finlandia-talon ja sen jatkeena olevien Musiikkitalon ja Kiasman kanssa. Silta saaren ja Hakaniemen suuntaan kortteli muodostaa radanvarren korttelien julkisivurivin päätteen.

Yksi kilpailun haastavimpia kysymyksiä on ollut korttelin ja sen toimisto- ja asuinrakennuksen arkkitehtoninen luonne em. kontekstissa. Kaupunkikuvan ja kaupunkinäköymien kannalta massoittelemisen ja julkisivun osalta näkyvästi jäsenely ratkaisu vaikuttaa parhaalla ja hyvin Finlandia-talon rinnalle sopivalta. Sellainen ratkaisu muodostaa myös parhaan päätteen radanvarren kortteliriville.

Kilpailuehdotuksissa on esitetty ratkaisuja, joissa asuinrakennusten julkisivut ja luonne poikkeavat täysin toimistomassan ilmeestä. Puhtaasti toiminnallisista lähtökohdista ajatellen tämä on toki luontevaa, mutta johtaa kaupunkikuvallisesti tilanteeseen, missä yksittäinen asuinrakennus saa kohtuuttoman merkityksen kokonaisuuden osana.

Toisessa kilpailutöissä esiintyvässä perusratkaisussa korttelikokonaisuutta käsitellään veistoksen tavoin ja yhtenäinen, suurpiirteinen julkisivu verhoaa rakennuskappaleet toiminnasta riippumatta. Parhaimmillaan näin on saavutettu kiinnostava rajapinta puiston ja Alvar Aallon kadun korttelien väliin. (esim. Finis ja Koppelo).

Luontevana ratkaisuna on pidetty lähtökohtaa, jossa toimisto- sekä asuinosa julkisivut noudattavat samaa teemaa, mutta toiminnasta lähtevät julkisivujen variaatiot ovat sallittuja. Näin on parhaissa esimerkeissä onnistuttu yhdistämään toiminnallisuuden ja kaupunkikuvan vaatimukset. (Perhonen ja Radan yli puiston siimekseen).

Puistokahvila on luontevimmin ratkaistu korttelin kokonaisratkaisuun löyhästi liittyvänä paviljonkina puistossa tai asuinrakennuksen "kivijalkakahvilana". Puistokahvilan korostaminen koko korttelisarjan päättävänä aiheena esim. yhdistämällä se koko korttelin korkuisen katoksen välityksellä kompositioon ei ole tuottanut tasapainoista lopputulosta.

3.3 Toimistotilat

Toimistotilojen perusratkaisuja on useita. Yleisin ratkaisu on ollut viisikerroksisen massan halkaisu koko rakennuksen korkuisella aulalla. Aulan yhteyteen liittyvät silloin pääporras ja hissit. Ratkaisulla on ollut mahdollista osoittaa selvästi pääsisäänkäynti sekä parhaissa aularatkaisuissa luoda vaikuttava ja intensiivinen sisätila. Toimistotasot on ratkaisuihin myös yleensä jaettava useammalle käyttäjälle. Ratkaisumallin heikkous on, että yksittäinen toimistotasot on aina jaettu kahteen eikä mahdollisimman laajaa toiminnallisesti yhtenäistä työtilaa synny. Mikäli toimistokerros on yhdellä käyttäjällä, on yhtenäinen tila yleensä toivomus. Toimistotilojen jakaminen useampaan kuin kahteen osaan vaikeuttaa kerrostason käytettävyyttä edelleen.

Ratkaisumalli, jossa toimistorakennuksen aulat avautuvat alakerroksissa kohti puistoa, mutta ylempänä aula sijaitsee rakennusrungon keskellä tai reunassa, toimistotilojen ympäröimänä, on johtanut tilojen käytettävyyden näkökulmasta parhaimpaan tulokseen. (esim. Perhonen ja Radan yli puiston siimekseen)

Toimistorakennuksen aulatilat avautuvat pääosin ehdotuksissa puiston suuntaan. Tätä on pidetty luontevana ja Töölönlahden puistoa korostavana ratkaisuna.

3.4 Asunnot

Asunnot on onnistuneimmin ratkaistu ehdotuksissa, joissa asunnot ovat erillisissä pistetaloissa tai omaksi osakseen erotetussa siivessä. Toimintojen sekoittaminen samaan massaan on johtanut ongelmiin asuntojen suuntauksen sekä kerroskorkeuksien kanssa.

Vaikeuksia on jossain määrin tuottanut myös toimistorakennuksen ja asumisen erottaminen siten että asuntojen riittävä yksityisyys toteutuu.

4 EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU

1. Dupond et Dupont

Ehdotus koostuu suorakulmaisista yksinkertaisista rakennuskappaleista, jotka on sijoitettu kortteliin asemakaavan hengen mukaisesti. Korttelin asemaa radan varren rakennussarjan päätteenä korostaa pohjoisimman rakennusmassan koordinaatiston käänös, joka avaa korttelia Töölönlahden puiston suuntaan. Koordinaatiston käänös tuo vaihtelua myös radan puolelle.

Rakennusten julkisivut ovat yksinkertaiset ja selkeät. Toimisto- ja asuinrakennusten julkisivut ovat keskenään erilaiset, mutta kuitenkin yhteensopivat. Toimistorakennuksen julkisivu muodostuu ikkunapintojen ja vaaleiden rapattujen pintojen muodostamasta shakkiruudukosta. Maantasokeroksessa rakennukset avautuvat ympäristöönsä lähes kauttaaltaan lasisten ulkoseinien välityksellä. Poikkeuksen rakennusten materiaalipalettiin tuo toimistorakennuksen halkaisevan sisäänkäyntiaulan lämmin tiiliverkkoseinä, joka sitoo rakennuksen Töölönlahden rata-alueen historiaan.

Pääsisäänkäynti toimistorakennukseen sijaitsee luontevasti rakennuksen halkaisevan korkean aulan kautta. Aula jakaa toimistokerrokset toiminnallisesti kahtia. Ensimmäisessä kerroksessa aulan pohjoispuolella sijaitsee toimistotiloja ja eteläpuolella julkisemmat toiminnot: ravintola, auditorio ja neuvottelutilat. Auditorion sijainti on keskeinen ja se on siirtoseinin avattavissa sekä ravintolaan että aulaan.

Ylemmissä toimistokerroksissa aulan aiheuttama kahtiajako huonontaa tilan käyttöä yhtenäisenä tilana. Toisaalta aulan kautta saadaan valoa syvärunkoiseen tilaan. Toimistotilat ovat muuntojoustavia ja helposti jaettavissa useammalle eri käyttäjälle. Toimistotilat avautuvat joka suuntaan ympäristöönsä. Ensimmäisen kerroksen toimistotiloissa poistumisportaan uloskäynti katkaisee toimistotilan kahtia huonontaa sen joustavaa käyttöä.

Asuinrakennukset ovat tehokkaita ja rationaalisia. Eteläisessä asuinrakennuksessa on neljä asuntoa porrasta kohden, pohjoisessa kolme asuntoa. Asuntojakauma on monipuolinen. Asunnot ovat helposti kalustettavia ja ne avautuvat lämpimiin ilmansuuntiin ja puistoon. Kaikkiin asuntoihin liittyy suuri parveke.

Pohjoisen asuinrakennuksen liittyminen toimistorakennukseen on hankala. Toimistotiloista on suora näkyvyys pieneen kaksioon.

2. Veivi

Ehdotuksessa on pyritty luomaan korttelisarjalle päätte, joka liittyy voimakkaasti puistoon. Pohjoinen korkea rakennusmassa on yhdistetty laskevalla katoksella puiston puolella sijaitsevaan kahvilaan. Viherkatto laskeutuu aina maantasoon asti. Puiston on näin tarkoitus liukua rakennuksen päälle. Pienen kahvilan yhdistäminen isoon rakennusmassaan kapealla katoksella on kuitenkin väkinäistä.

Korttelin julkisivukäsittely on tyylikästä, mutta kortteli muistuttaa kauttaaltaan asuinrakennusta.

Toimistotiloissa on runsaasti vapaamuotoisia tiloja. Pääaula ja sen aukotukset ylemmissä kerroksissa ovat kuitenkin muotoilultaan ankeahkoja, kun taas toimistokerrosten wc-tilat on sijoitettu hankalan oloisesti vapaamuotoisiin saarekkeisiin. Avo-konttoritilat aukeavat luontevasti Töölönlahden puistoon ja työhuoneet radalle. Toimistokerrosten pohjia ei ole esitetty kalustettuina.

Toimistotilaa on esitetty kellariin. Tila vaikuttaa melko ankealta valopihoista huolimatta. Avoimempi yhteys aulatiloihin olisi parantanut tilannetta. Asuntojakauma on monipuolinen. Asuntopohjat ovat avaria ja toimivia. Asunnot suuntautuvat hyvin ilmansuuntiin suuren parvekevyyshyökkeen välityksellä.

Torin alle on sijoitettu paljon lasikatteista liiketilaa. Ehdotus on yksi harvoista, joissa torin alle on suunniteltu toimintoja.

3. Radan yli puiston siimekseen

Arvokkaan ja näkyvän sijaintinsa vuoksi ehdotuksen esikuvana lienee ollut Euroopan kulttuurikaupunkien hallintopalatsit. Ehdotuksen ulkomuoto onkin kaukana arkisista toimisto- tai asuinrakennuksista. Korttelin massoittelu on hillityn veistoksellista. Korttelin julkisivut ovat vaaleita, ajattomia ja ne on sovitettu läheisen Finlandia-talon julkisivuun. Asuinrakennusten julkisivut poikkeavat toimiston julkisivuista hienovaraisesti, joten kortteli muodostaa ehjän kokonaisuuden. Rakennuksen kaupunkikuvallinen hahmo sopii hyvin Finlandia-talon vastapariksi.

Julkisivut ovat komeita, mutta yksitotisuudessaan paikoin lähes tyyliä ja luovat rakennuksesta suljetun vaikutelman. Maantasokerros on käsitelty samoin kuin ylemmät kerrokset, vaikka se sisältää julkisempia toimintoja. Ehdotuksessa on esitetty erikoisia tekstiilirakenteisia katoksia luomaan vaihtelua julkisivuun ja merkitsemään mm. sisäänkäyntiä. Ne vaikuttavat kuitenkin jälkikäteen lisätyiltä. Rakennuksen Alvar Aallon kadulle muodostaman portin seinä- ja kattopinnoille ehdotetut taidetokset luovat arvokkaan sisäänkäynnin kortteliin ja sitä kautta Töölönlahden puistoon.

Toimistorakennuksen maantasokerroksessa sijaitsee liiketilaa, ravintolan neuvottelukeskus sekä toimistotilaa. Neuvottelutilat ovat muunneltavia ja auditorio on avattavissa ravintolasaliin. Toimistotila sijaitsee korttelin julkisimmalla paikalla eteläreunalla, kun taas ravintola on sijoitettu radan varseen. Näin ollen henkilöstöravintola ei ole helposti

käytettävissä yleisöravintolana toimistoaikojen ulkopuolella.

Toimistokerrosten toiminnallinen perusratkaisu on hyvä. Kerros on yhtenäinen tila, mutta jaettavissa myös useamman käyttäjän kesken. Neuvottelu- ja kokoustilat on sijoitettu Töölönlahden puiston puolelle. Avokonttori aukeaa radalle itään.

Selostuksen perusteella pääportaiden muuttuvalla mitoituksella eri kerroksissa on luotu vaihtelevanmuotoinen aulatila. Tätä ei kuitenkaan ole esitetty piirroksissa.

Pohjoisessa asunto-osassa on vain kaksi asuntoa porrashuonetta kohden. Asunnot ovat pääosin suuria, lukuun ottamatta eteläisen asuinrakennuksen 53 m² kokoista tehokasta kolmiota. Asunnot avautuvat hyvin ilmansuuntiin.

4. Finis

Ehdotus on massoitteeltaan omaleimainen tulkinta asemakaavasta. Kortteli koostuu useasta eri toimintoja sisältävästä veistoksellisesta rakennuskappaleesta, jotka sitoutuvat tiukasti kiinni kaupunkirakenteeseen korttelin kaakkoisnurkasta, mutta kohti puistoa ja pohjoista muuttuvat vapaamuotoisemmiksi ja hajoavat yhä pienemmiksi pisaroiksi. Puiston puolella rakennukset seisovat vapaana rykelmänä liittyen osaksi Linnunlaulun huviloita.

Vapaamuotoinen kortteli päättää radan varren rakennusten korttelisarjan hienosti joka suunnasta. Alvar Aallon katu saavuttaessa etelästä pohjoinen asuinrakennus jää toimistorakennuksen taakse piiloon, eikä näin ollen muodosta arkista päätettä korttelisarjalle. Radan puolella toimistorakennusta on pienellä viisteellä avattu puistoon päin.

Toimistorakennus muodostaa kaksi syliä. Töölönlahden puistoon aukeava syli muodostaa luonnollisen sisäänkäyntiaukion ja samalla kaareva julkisivu piilottaa pohjoisen asuinrakennuksen. Pohjoiseen aukeava syli sulkee syleilynsä pienen asuinrakennuksen. Ratkaisu ei ole onnistunut.

Toimisto- ja asuinrakennusten julkisivut ovat keskenään samankaltaisia. Julkisivuissa on julkisen rakennuksen henkeä. Ehdotus on arkkitehtuuriltaan komea, yhtenäinen ja veistoksellinen, mutta samalla jollain tavalla vieras Töölönlahden rakennusten joukossa.

Toimistorakennuksen kaareva seinä ohjaa luontevasti sisäänkäynnille. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee suuri aula, ravintola, koulutus- ja neuvot-

telutilat sekä vähän toimistotilaa. Aulan keskeltä nousee suuri ja veistoksellinen porras, joka valaisee syvärunkoista toimistotilaa. Porras ei kuitenkaan katkaise toimistokerroksia toiminnallisesti, vaan ne muodostavat yhtenäisen suuren tilan, joka on helposti jaettavissa neljälle eri käyttäjälle. Toimiston avokonttorit avautuvat pohjoiseen ja etelään. Pohjoisessa asuinrakennus sulkee osittain näkymiä.

Asunnot sijaitsevat erillisissä asuinrakennuksissa, jotka ovat luonteeltaan erilaiset.

Eteläinen asuinrakennus tehokas pistetalo, jossa on neljä asuntoa porrasta kohden. Asunnot ovat kooltaan vaihtelevia ja rationaalisia. Asuntojen suuntaus on hämmentävä: asunnot aukeavat kaakkoon kohti viereistä kortteliä eivätkä lännestä/lounaassa avautuvaan puistomaisemaan.

Pohjoinen asuinrakennus on pieni pisanmuotoinen kaupunkivilla, jossa on vain kaksi samankokoista asuntoa kerrosta kohti. Rakennuksen muoto aiheuttaa ongelmia asuntojen käytettävyyden kannalta. Olohuoneet ja osa makuuhuoneista on pieniä ja hankalasti kalustettavia. Samoin sijainti toimistorakennuksen syleilyssä aiheuttaa vaikeuksia yksityisyyden kannalta. Koko toimistorakennuksen lävistävä valtava avokonttori avautuu suoraan asunnon makuuhuoneeseen.

Liiketilat sijaitsevat asuinrakennusten ensimmäisissä kerroksissa. Pohjoisen asuinrakennuksen liiketila sijaitsee hämmentävästi asukaspihan yhteydessä.

5. Plie

Korttelin rakennusmassaa on pilkottu osiin korttelin ilmeen keventämiseksi ja tärkeiden näkymien avaamiseksi ympäristöönsä. Asuinrakennusten massoitteelu ja ulkonäkö ovat tavanomaisia. Toimistorakennuksen ulkoarkkitehtuurissa on pyritty heijastelemaan rautatien eteenpäin pyrkivää tunnelmaa vinojen seinien ja julkisivusommittelun avulla. Asuinrakennukset ja toimistorakennus ovat täysin erilaiset keskenään, eivätkä ne muodosta ehjää kokonaisuutta.

Kortteli pyrkii selvästi liittymään naapurikortteiliinsa julkisivuaihioiden osalta. Kortteli ei onnistu luomaan tarpeeksi korkeatasoista päätettä radanvarren korttelien sarjalle. Ehdotuksen ansiot perustuvatkin sen tehokkaisuuteen ja toimiviin pohjaratkaisuihin.

Toimistokerros on toimiva ja muuntojoustava. Toimistotila jatkuu yhtenäisenä läpi koko massan, vaikka korkea aulatila lävistää sen sekä Töölön-

lahden puiston että radan puolelta. Tila on myös helposti jaettavissa eri käyttäjille. Avara toimistotila avautuu jokaiseen suuntaan ympäristöönsä. Toimistorakennuksen maantasokerros on hieman sekavampi kuin muut kerrokset. Näkymä sisäau-lasta ei anna kuvaa omaleimaisesta ja vaikuttavasta toimistotilasta.

Pohjoinen asuinrakennus on ansiokkaasti irrotettu toimistorakennuksesta. Asuinrakennus ja toimistorakennus on suunnattu siten, ettei yksityisyysongelmiä synny.

Asuinrakennukset ovat erittäin tehokkaita. Molemmissa rakennuksissa on neljä asuntoa porrashuonetta kohden. Asuntojakauma on monipuolinen ja asunnot tehokkaita ja toimivia. Asunnot aukeavat hyviin ilmansuuntiin ja jokaiseen asuntoon liittyy iso parveke.

Ehdotus täyttää toiminnallisesti tehtävänsä, mutta on arkkitehtuuriltaan paikkaansa nähden arkinen.

6. Lumilyhty

Kaupunkikuvallisesti korttelin massa noudattaa kaavaa tarkasti. Korttelin leikkisät julkisivut yllättävät. Toimistotilojen suorakulmaisuus muuttuu asuinrakennusten kohdalla pehmeisiin pyöristettyihin muotoihin. Valittu muotokieli on viety johdonmukaisesti läpi koko suunnitelman ja se näkyy korttelin muotoilussa, sisätiloissa sekä julkisivuissa. Asuinrakennusten julkisivujen voimakkaat kaariaiheet muodostavat koko korttelille tunnistettavan ilmeen. Valittu muotokieli on kuitenkin vaikea kuvitella Töölönlahden merkkirakennusten joukkoon.

Toimistorakennuksen maantasokerrokseen on sijoitettu liiketiloja, ravintola sekä neuvottelukeskus. Kaikki toimistotilat sijaitsevat ylemmissä kerroksissa. Korkea sisäänkäyntiaula halkaisee toimistotilan toiminnallisesti kahtia ja vie suuren osan toimistorakennuksesta. Toimistokerros on melko kapearunkoinen ja toimistotilaa muodostuu vähän verrattuna muihin ehdotuksiin. Toimistotila avautuu ympäristöönsä kaikkiin ilmansuuntiin.

Asuntojakauma monipuolinen. Pienimmät asunnot ovat 38 m² yksiöitä ja suurimmat 114 m² kokoisia 4h+k+s asuntoja. Asuntopohjat ovat toimivia ja asunnot avautuvat parvekevyöhykkeen välityksellä kaikkiin ilmansuuntiin paitsi toimistotalon suuntaan.

7. Näköalapaikka

Korttelin massoittelu on luontevaa. Töölönlahden puiston puolelle muodostuu miellyttävä sylimäinen sisääntulopiha. Asuinrakennusten julkisivut ovat kuitenkin tavanomaisia ja toimiston julkisivut melko rikkonaiset ja osin päälle liimatun oloiset. Kortteli ei muodosta tarpeeksi arvokasta päätettä radan varren uudisrakennusten sarjalle. Porttiaiheessa on käytetty kaavan sallima mahdollisuus rakentaa lippa yhden kerroksen korkuisena. Lippaan on sijoitettu kaksi asuntoa pitkähkön käytävän päähän. Se ei ole tuonut lisäarvoa suunnitelmaan.

Toimistorakennuksessa hieno sisääntuloaula, joka pienenee viuhkamaisesti ylöspäin. Toimistokerros on yhtenäinen ja muuntojoustava. Tosin asuinrakennuksen portaan käyttö poistumisreitintä vaikeuttaa tilan jakoa useammalle käyttäjälle. Toimisto avautuu puistoon ja pohjoiseen, maise-makonttorit on ansiokkaasti sijoitettu avautumaan puistoihin.

Asuntojakauma on suppea sisältäen pääosin suuria asuntoja. Eteläisessä asuinrakennuksessa on kolme asuntoa porrashuonetta kohden, pohjoisessa vain kaksi. Toimisto käyttää pohjoisen asuinrakennuksen porrasta. Siitä johtuen väliin jäänyt kolmio aukeaa ahtaaseen kulmaan ja sisältää pimeitä tiloja syvällä rungossa. Eteläisen pistetalon muoto on johtanut pitkänmallisiin asuntopohjiin, mikä aiheuttaa pitkän käytävän kaksiossa.

Kellaritiloissa paljon pitkiä ja kapeita käytäviä, mm. roskienvientireitti pohjoisesta asuinrakennuksesta on epäinhimillinen.

8. Sylä

Korttelin massoittelu poikkeaa täysin muista ehdotuksista. Radan varren toimistomassa on halkaistu pohjois-eteläsuunnassa kahtia, jolloin puisto liukuu kortteliin kahdesta suunnasta, lännestä ja pohjoisesta. Samalla on saatu avattua rakennuksesta näkymiä esteettömästi pohjoiseen. Halkaisu on niin voimakas ele, että pohjoisen suunnalta katsottuna pääsisäänkäynnin olettaisi tapahtuvan sisäpihan kautta. Etelästä saavuttaessa toimistomassan länsisiiven kaareva linja johdattaa pääsisäänkäynnille ja siitä edelleen puistoon päin. Saapuminen puistoon on komea. Erillistä kahvilarakennusta ei ole, vaan se sijaitsee korttelin luoteiskärjessä rakennuksen ja puiston yhtymäkohdassa.

Korttelin ulkoarkkitehtuuri on hillityn omaleimaista. Julkisivun horisontaalinen ikkunäkäsittely muuttuu huomaamattomasti 5-kerroksisesta toimistotalos-

ta 6-kerroksiseksi asuinrakennukseksi. Korttelin ulkokehällä päämateriaalina on vaalea rappaus, kun taas sisäpihalle ja puistoon on valittu lämmin puu. Aukotus pysyy kuitenkin samana. Ainoastaan puistoihin aukeavat toimisto- ja asuinrakennuksien päädyt poikkeavat muusta julkisivuista ollen silkkipainettua lasia.

Massoittelun ja julkisivukäsittelyn ansiosta arkinen asuinrakennus ei muodosta hierarkisesti outoa päätettä radan varren korttelien sarjalle.

Toimiston jako pitkittäisesti kahtia synnyttää kaksi erillistä kapearunkoista massaa. Halkaisulla on saavutettu upeat näkymät, mutta menetetty paljon toimistokerroksen monikäyttöisyydessä. Tilaa ei pystytty käyttämään suurena yhtenäisenä kokonaisuutena ja myös jaettavuus useammalle käyttäjälle hankaloituu. Toimistotilaa on melko vähän verrattuna muihin ehdotuksiin.

Sisäpiha kaivautuu osin kellarikerrokseen, jonne on sijoitettu auditorio ja neuvottelutiloja.

Asunnot sijaitsevat erillisessä pistetalossa ja toimistotalon jatkeena. Asuntojen sijainti toimistotalon jatkeena on hieman outo, mutta asuntojen ja toimistotilojen suuntauksen ansiosta yksityisyysongelmia ei juuri synny.

Asuntojakauma on monipuolinen ja asuntopohjat ovat toimivia. Julkisivun perusteella pistetalon olisi olettanut aukeavan parvekevyöhykkeen välityksellä myös länteen.

9. Pizzicato

Kortteli koostuu kahdesta keskenään lähes samanlaisesta asuinrakennus-osasta ja suuresta aulan halkaisemasta toimisto-osasta. Eri osat yhdistyvät toisiinsa kattopinnalla, jota on aukotettu voimakkaasti aulan ja kadun kohdalta. Katon aukotusperiaate on kopioitu myös rakennuksen julkisivuihin, minkä on tarkoitus toimia korttelin kokoavana teemana.

Asuinrakennusten ulkoasu on tavanomainen, ja arkinen asuinrakennus luo hierarkisesti oudon päätteen radan varren korttelisarjalle.

Rakennuksen sydän on valtava aula, joka jakaa toimiston täysin kahtia ja vie paljon tilaa. Aulaa kehystää viherseinä, jonka tarkoituksena on viädä vihermaiseman talon läpi ja toimia sisäilman hapentuottajana. Viherseinän toimivuus vaatisi lisäselvityksiä.

Voimakkaan kahtiajaon vuoksi toimisto ei toimi yhtenä suurena tilana. Muuten toimistotilat jakau-

tuvat luontevasti radanpuolen työhuonevyöhykkeeseen ja länsi- ja pohjoispuolen maisematilaan. Maisemakeitailta on hienot näkymät Töölönlahden puistoon ja pohjoiseen.

Portaiden sijoittelu rakennuksen nurkissa vaikeuttaa jakoa useammalle käyttäjälle. Julkisivun aukotus on hankala sovittaa yhteen toimistohuonejaon kanssa.

Asuinrakennuksilla on hulpeat sisääntuloaulat. Asuntopinta-alaa on suhteellisen paljon, mikä johtuu asuntojen todella väljästä mitoituksesta. Asuntojen koot ovat tuhlailevia huonemäärään suhteutettuna.

Pohjoisreunan sisäänveto erottaa asuinrakennuksen toimistorakennuksesta.

10. W Edge

Ehdotus on massoittelultaan ja julkisivuväriytykseltään täysin poikkeava. Rakennus on jaettu neljään itä-länsisuuntaiseen rakennusmassaan, jotka liittyvät toisiinsa lasisten aulojen välityksellä. Massojen suuntauksen ansiosta Töölönlahden puisto yhtyy visuaalisesti radalle ja eteenpäin Kaisaniemen puistoon. Pilkottu rakennus limittyy puistoon onnistuneesti ja luo sympaattisen vaikutelman. Asuintalot eivät juuri poikkea toimistotaloista ulkomuotonsa suhteen. Näin on vältetty lähiömäisyys.

Rakennuksen massoittelu useaan pieneen palikkaan on johtanut moneen erilliseen ja samanarvoisen oloiseen sisäänkäyntiin ja aulatilaan. Pääsisäänkäyntiä on vaikea hahmottaa. Toimistotilat pilkkoutuvat neljäksi pieneksi ja täysin erilliseksi yksiköksi, eikä siten vastaa kilpailun tavoitetta suuresta yhtenäisestä toimistotilasta. Toimistotila ei ole kovin muuntojoustavaa.

Asuntojakauma on suppea. Joka kerroksessa on porrasta kohden vain kaksi n. 130 m² kokoista asuntoa. Ylimmissä kerroksissa on yksi valtava 250 m² asunto. Asuntopohjat ovat toimivia ja elämyksellisiä.

Kellarikerroksen pohjaa ei ole esitetty.

11. Taivaanranta

Tekijä on onnistunut tavoitteessaan luoda selkeää ja yhtenäistä ratkaisua kaupunkikuvallisesti vaativalle paikalle. Idea joustavasti muunneltavasta ja avoimesta rakennuksesta on mielenkiintoinen.

Kortteli jakautuu kolmeen rakennusmassaan, myös pohjoinen asuinrakennus on eriytetty omaksi

rakennukseen. Toimistorakennus ja asuinrakennukset ovat ulkomuodoltaan samanlaiset keskenään. Lasiseinäinen rakennus on joka suuntaan yhtä avoin.

Maantasokerroksen laatikot on verhoiltu peilipinoilla, tarkoituksena on heijastaa ympäristöä ja saada rakennus visuaalisesti leijumaan.

Toimiston maantasokerroksessa on monta samanarvoisen oloista, arkista sisäänkäyntiä. Pääsisäänkäyntiä ei hahmota. Maantasokerroksen pohjaratkaisu ei yllättäen toteuta ehdotuksen ajatusta avoimesti virtaavasta tilasta. Toiminnot ovat toisistaan täysin eriytetyt ja niitä yhdistää vain kapeat pimeät käytävät.

Toimistokerros on kapearunkoinen, mutta silti suhteellisen joustava. Toimistotilaa on vain vähän verrattuna muihin ehdotuksiin.

Asuinrakennuksissa on hulppeat sisääntuloauilat. Asuinrakennusten maantasokerroksiin ei ole sijoitettu puiston käyttäjiä palvelevia julkisia tiloja kilpailuohjelmasta huolimatta. Eteläinen pistetalo on jaettavissa neljään asuntoon kerrosta kohti. Pohjoisessa asuinrakennuksessa on vain yksi suuri 250 m² asunto porrasta kohden. Asuntopohjat poikkeavat täysin perinteisistä suomalaisista asuntopohjista. Asuntopohjien joustava tila-ajattelu vaikuttaa mielenkiintoiselta. Asuntopohjat sisältävät kuitenkin runsaasti ongelmakohtia. Asunnot ovat pääosin suuria, mutta niihin liittyy vain pienet parvekkeet ulko-oleskelua varten. Saunoja ei ole ehdotettu edes suurimpiin asuntoihin.

Lasijulkisivut eivät ole energiatehokkuudeltaan mahdolliset.

Kokonaiskerrosala on liian vähän, ainoastaan 11 900 kem².

12. Koppelo

Ehdotus koostuu useasta erillisestä veistoksellisesta rakennuksesta, jotka muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden suurmaisemassa. Toisiaan kohti ojentuvat vinoseinäiset rakennuslohkareet muodostavat dramaattisia yhtymäkohtia eri puolille kortteliä sekä avaavat ja rajaavat kiinnostavia näkymiä ympäristöön.

Eteläisen asuinrakennuksen muodostama portti-aihe on upea tulkinta asemakaavassa vaaditusta katoksesta. Kortteli muodostaa tunnistettavan ja arvokkaan päätteen radanvarren rakennussarjalle ja sopii hyvin Finlandia-talon rinnalle.

Rakennusten julkisivukäsittely on kauttaaltaan yhtenäinen ja rakennusten kappalemaisuuutta korostavaa. Samalla syntyy hieman suljettu vaikutelma.

Asuinrakennukset eivät eroa toimistotalosta. Näin on vältetty lähiömäisyys ja arkisuus. Tosin etenkin asuinrakennusten julkisivut on esitetty melko viitteellisesti ja sama julkisivurasteri peittää alleen niin toimistotiloja kuin asuntojen parvekkeita.

Sisäänkäynti toimistotaloon on toimistomassan jakavan dramaattisen railon kautta. Railo on koko rakennuksen korkeinen aula, joka jakaa toimistotilan toiminnallisesti kahtia vaikeuttaen toimistokerroksen yhtenäistä käyttöä. Aula avautuu itään radalle sulkeutuen samalla Töölönlahden puistosta ylemmissä kerroksissa.

Rakennuksen maantasokerros on melko sulkeutunut. Puiston puoleisen julkisivun täyttävät pääosin neuvotteluhuoneet. Ainoastaan näkyvällä paikalla sijaitseva ravintola elävöittää katutilaa yhdessä pääsisäänkäynnin kanssa.

Toimistokerros on syvärunkoista, tehokasta ja muuntojoustavaa tilaa lukuun ottamatta aulan aiheuttamaa kahtiajakoa. Toimiston aputilat on sijoitettu rungon keskelle ja toimisto aukeaa jokaiseen ilmansuuntaan.

Asuinrakennukset ovat yksittäisiä pistetaloja.

Asuntojakauma on monipuolinen, asuntokoot vaihtelevat 35 m² yksiöstä hulpeaan 146 m² kokoiseen 5h+k asuntoon. Asunnot kasvavat kerroksittain ylöspäin levenevästä rungosta johtuen. Parvekkeet aukeavat luontevasti länteen puistoon sekä etelään.

Osa asuinrakennusten märkätiloista sijaitsee vinolla ulkoseinällä, eivätkä ne näin ollen ole päällekkäin.

Korttelin eteläpuolen torin alle on ehdotettu suurta kuntokeskusta, johon on oma sisäänkäynti torilta. Korttelin sisäänkäyntiaukio on esitetty melko viitteellisesti.

Korttelikokonaisuus on haastava rakennettavuuden kannalta.

13. Leija

Kortteli on voimakkaasti massoiteltu eriluonteisiin osiin. Massoittelu kevenee pohjoista kohti ja kortteli pyrkii näin liittymään puistoon luontevasti.

Poikkeuksellisen voimakas ulkoarkkitehtuurin massoittelu ei kuitenkaan vastaa sisätilojen hie-

rarkiaa: Pohjoinen asuintalomassa sisältää yllättäen myös vähän toimistotilaa, sisääntuloaukion päällä leijuva toimistomassa sisältää pääosin ihan tavallista toimistotilaa ja massiivisesti laskeutuvan lipan alla onkin vain pieni kahvilapaviljonki.

Ehdotus sisältää turhan monta ideaa ja muotokieltä yhteen kortteliin muodostaen sekavan kokonaisuuden.

Toimiston sisäänkäyntiaula on koko rakennuksen korkuinen lasinen akseli asuinrakennuksen ja toimistotalon välissä. Toimistotila jakautuu epätasaisesti aulan molemmin puolin kahteen täysin erilliseen tilaan, mikä heikentää muuntojoustavuutta. Neuvottelukeskus on sijoitettu kellarikerrokseen.

Asuntojakauma on monipuolinen ja asuinrakennukset ovat tehokkaita. Eteläinen asuinrakennus on tehokas pistetalo, jossa on rationaaliset pohjat ja asunnot aukeavat hyviin ilmansuuntiin. Pohjoisessa asuinrakennuksessa on vain 4 1/2 kerrosta.

Maantasokerroksen puiston puoli on kokonaan liiketilaa ja muodostaa aktiivisen sisääntuloaukion. Liiketilan ja kellarikerroksen välissä on runsaasti valoaukkoja, joista osa yhdistyy hämmentävästi pysäköintihalliin.

Korttelin eteläpuolisen torin alle on sijoitettu pysäköintiä ja kuntokeskus.

14. Trio

Kortteli on jaettu kolmeksi erilliseksi kiilamaiseksi rakennusmassaksi. Asuinrakennukset poikkeavat ulkoasultaan toimistotalosta. Toimistotalojen julkisivu muodostuu yhtenäisestä limittyvien vertikaalisten ikkuna-aukkojen muodostamasta pinnasta, johon on avattu suurempia lasipintoja aulojen kohdalle. Asuinrakennukset ovat ulkoasultaan tavanomaiset. Niiden olisi toivonut olevan enemmän samanhenkisiä toimistotalojen kanssa. Nyt radan varren uusien korttelien sarja päättyy arkiseen asuinrakennukseen.

Toimistotila jakautuu kahtia korkealla aulalla. Puiston puoleinen aula avautuu onnistuneesti Töölönlahden puistoon, eikä katkaise toimistotilaa. Itään aukeava aulan tarpeellisuutta ja kokoa olisi voinut pohtia. Aulan aiheuttamaa kahtiajakoa lukuun ottamatta toimistotila on syvärunkoista ja yhtenäistä toimistotilaa. Portaen sijainti nurkassa vaikeuttaa jakoa neljälle käyttäjälle. Toimistotilaa ei ole esitetty kalustettuna.

Puistoon avautuvaan korkeaan aulaan on esitetty joka toiseen kerrokseen kahvio. Paikka ei vaikuta harkitulta.

Kellariin on esitetty auditorio ja neuvottelutiloja.

Sisäänkäyntiaulat asuintaloihin ovat valoisat. Asuntojakauma on suppea koostuen lähes yksinomaan kaksioista ja kolmiosta. Ainoastaan ylimmässä kerroksessa on yksi isompi asunto. Asuinrakennukset ovat kiilamaisesta muodostaan huolimatta melko tavanomaiset.

Korttelin eteläpuolella sijaitsevan torin alle on ehdotettu kuntosalia ja pysäköintiä. Kuntosaliin on oma sisäänkäynti torilta. Ehdotus on yksi harvoista, joissa torin alle on suunniteltu toimintoja.

15. Bio Bio

Ehdotus on pyrkinyt luomaan kaupunkikuvaa arvokkaalla tavalla täydentävän arkirakennuksen, joka ei riitele huomiosta läheisten merkkirakennusten kanssa. Lopputulos on kuitenkin näkyvälle paikalle liian tavanomainen ja arkinen. Asuinrakennukset poikkeavat ulkoasultaan toimistorakennuksesta, ja yhdessä ne muodostavat melko rikkonaisen kokonaisuuden.

Pääsisäänkäynti toimistorakennukseen tapahtuu kapeaa käytäväsiltää pitkin, joka ylittää kellaritasoon upotetun pihan.

Hissit on poikkeuksellisesti jaettu kahteen erilliseen aulaan. Aulatilojen eriyttäminen ei vaikuta perustellulta.

Toimistokerrokset ovat tarkkaan tutkitut ja huolella esitetyt. Toimistokerros muodostuu suhteellisen yhtenäisestä tilasta. Toimistokerrokset eivät kuitenkaan ole jaettavissa neljälle käyttäjälle esitetyllä porrasmäärällä.

Iv-konehuoneen sijoitus ylimpään toimistokerrokseen ei ole onnistunut ratkaisu. Henkilöstöravintola ja osa neuvottelukeskuksesta sijaitsevat kellarikerroksessa lasketun pihan yhteydessä. Auditorio on liian pieni.

Asuinrakennukset ovat tehokkaita ja asuntojakauma on monipuolinen. Asuntojen mitoitus ei ole kauttaaltaan täysin onnistunut. Asuntojen ulko-oleskelutilat ovat suhteellisen pieniä ulokeparvekkeita.

Toimistorakennus käyttää pohjoisen asuinrakennuksen porrasta poistumistieportaana.

Rakennuksessa on kolme kellarikerrosta, vaikka pohjaolosuhteiden ja radan läheisyyden vuoksi tavoitteena oli yksi kellarikerros.

Ehdotuksessa on paneuduttu energiatehokkuuteen.

16. Nyanssi

Kortteli on monimuotoinen ja veistoksellinen, ja samalla asemakaavaan vahvasti nojautuva. Kortteli rajautuu kaupunkirakenteeseen etelän ja idän puolelta tiukan suorakulmaisesti, mutta puiston puolella siirryttäessä muoto vapautuu pehmeään aaltoilevaksi. Korttelin muotoilu on paikkaan sopivaa ja perusteltua, ja se muodostaa massoitellutaan hienon päätteen korttelisarjalle.

Molemmat asuinrakennukset on erotettu erillisiksi pistetaloiksi. Ne kuitenkin yhtyvät toimistotaloon; etelässä kaavan edellyttämällä lipalla, ja pohjoisessa maantasokerroksen auditorion välityksellä. Pohjoisen asuinrakennuksen erottaminen omaksi massakseen on onnistunut ratkaisu. Sillä on avattu näkymä Eläintarhanlahdelle ja saatu irrotettua asumistoimintoja toimistorakennuksesta. Samalla korttelin massoitelu pienenee mittakaavaltaan kohti puistoa.

Ehdotuksen suurimmat ansiot ovat korttelin massoitellussa. Asemapiirros antaa odottaa ehdotukselta enemmän kuin mihin se kokonaisuutena ylittää. Korttelin muoto on onnistunut, mutta julkisivuaiheet ovat liian runsaita ja ne vievät voimaa korttelin veistokselliselta muodolta.

Toimistorakennuksen maantasokerroksessa sijaitsee liiketilaa, ravintola ja neuvottelukeskus. Neuvottelukeskus on sokkelomainen ja auditorio on piilotettu aulaan nähden perimmäiseen nurkkaan.

Toimistotila on syvärunkoista ja muuntojoustavaa. Toimistotila avautuu jokaiseen ilmansuuntaan. Syvärunkoisen massan läpäisee kolme veistoksellista valoaukkoa, joista yhdessä sijaitsee pääporras. Valoaukot ovat komeita ja ehdotuksen arkkitehtuuria tukevaa, eivätkä ne katkaise toiminnallisesti toimistokerrosta. Toimistokerros toimii sekä yhtenä suurena kokonaisuutena että jopa neljälle käyttäjälle jaettuna. Sisänäkymä toimistokerroksesta antaa kuvan omaleimaisesta toimistotilasta.

Asunnot sijaitsevat pienissä keskenään samantyyppisissä pistetalossa, joissa on peruskerroksissa kolme asuntoa porrasta kohden. Asuntojakauma on suppea sisältäen vain kaksioita ja kolmioita lukuun ottamatta ylimmän kerroksen isompia asuntoja. Asuntojen pinta-aloja ei ole esitetty.

Asuinpinta-alaa on vähän, vain 1990 huom². Asuinrakennukset olisi mahdollista toteuttaa tehokkaampina arkkitehtuurin siitä kärsimättä.

17. Puistossa

Ehdotuksen komea kortteli koostuu pienestä asuinrakennuksesta ja suuresta veistoksellisesta rakennusmassasta joka sisältää asuntoja ja toimistotiloja. Rakennuskokonaisuus tunnistettava, omaleimainen ja muodostaa radan varren uusien korttelien sarjalle uljaan päätteen joka suunnasta tarkasteltuna. Rakennus sopii hyvin Töölönlahden rakennusten joukkoon.

Rakennuksen ulkoarkkitehtuuri on korkealuokkaista. Se perustuu pystysuuntaisiin varjostaviin valkobetonielementteihin, joihin on avattu suuria lasipintoja. Aaltoilevasti rajatut lasipinnat avautuvat aulojen ja maantasokerrosten julkisempien tilojen kohdille kertoen sisätilojen hierarkiasta.

Asuinrakennusten ja toimistotalon julkisivut ovat keskenään samanlaisia. Ne erottuvat toisistaan ainoastaan asuinrakennusten parvekkeiden avuksilla, jotka muodostavat julkisivuun shakkiruudun.

Ehdotuksen ansiot perustuvat sen huikeaan ulkoarkkitehtuuriin, joka onkin kilpailun ehdotonta kärkeä.

Huikkea keskeisaula on valtavan kokoinen ja jakaa toimiston tilallisesti kahtia. Aula olisi kuitenkin mahdollista ottaa tehokkaammin toimistokäyttöön arkkitehtonisen perusratkaisun kärsimättä.

Toimisto on syvärunkoista ja monikäyttöistä toimistotilaa. Pohjoispäädystä asunnot estävät toimiston avautumisen pohjoiseen puistomaisemaan lukuun ottamatta 3. kerrosta, jossa toimisto työntyy asuinrakennuksen läpi koillisnurkasta. Asuntojen ja toimistotilan limittyminen on sekavaa ja aiheuttaa hankalia paikkoja.

Toimiston ylimpään kerrokseen on sijoitettu edustustiloja kilpailuohjelmasta huolimatta. Iv-pihan sijoittaminen ylimpään toimistokerrokseen ei ole onnistunut.

Ehdotuksen asuinrakennukset ovat vain viisi-kerroksisia. Asuinkerrokset ovat tarpeettomasti toimistokerrosten korkuisia ja suunnitelmassa on vain vähän asuinpinta-alaa verrattuna muihin ehdotuksiin. Asuntoparvekkeiden muodostama julkisivukuvio on näyttänyt ohjaavan asuntosuunnittelua ja se on myös aiheuttanut paljon ulko-vaippaa. Parvekkeiden limittyessä kerroksittain joka toinen asuinkerros on erilainen.

Asuntojen laatu on vaihtelevaa. Huoneiden mitoitus ja sijoittelu on paikoinkömpelöä. Eteläisen pistetalon asuntojakauma on suppea sisältäen ainoastaan kaksi suurta asuntoa kerrosta kohden.

Pistetaloa olisi mahdollista suurentaa ja tehostaa kokonaisuuden siitä kärsimättä. Toimistorakennukseen sijoitettujen asuntojen sijainti korttelin pohjoispäässä ei ole onnistunut. Vaikka näkymät pohjoiseen ovat upeat, ei ole perusteltua avata asuntoja ainoastaan pohjoiseen.

Ehdotuksessa on esitetty todella vähän liiketilaa, ainoastaan 84,5 m² asuinrakennuksen maantasokerrokseen.

18. Tiera

Rakennuksen ulkohahmossa on pyritty rauhalliseen ja hillittyyn ratkaisuun. Lopputulos on melko tavanomainen, eikä siten tarpeeksi arvokas ja omaleimainen kaupunkikuvallisesti äärimmäisen merkittävälle paikalle.

Rakennus aukeaa voimakkaasti radan suuntaan korkean aulan välityksellä. Tärkeä julkisivu länteen Töölönlahden puistoon on jätetty esittämättä.

Kahvilan lähiympäristön maastoa on muokattu runsaasti, jotta kahvila on saatu nostettua korkean kummun päälle näköalapaikalle. Ele tuntuu tarpeettoman massiiviselta saavutettuihin etuihin nähden. Lisäksi se aiheuttaa haasteita esimerkiksi esteettömyyden toteutumiselle.

Toimistotalon rungon muodostaa suuri aulatila, joka kiertyy puiston puoleiselta pääsisäänkäynniltä 2. kerrokseen radan puolelle. Ratkaisu on johdannut suureen määrään korkeaa aulatilaa. Aulan rinnalla nousee porrastetusti mielenkiintoinen kahvila- ja ravintolatilojen sarja, joka avautuu etelään torille sekä ylimmällä tasolla radalle.

Korkeat aulatilat jakavat toimistomassan toiminnallisesti erilleen. Myös pohjoispäädyn poistumisporras katkaisee toimistotilan. Näin ollen toimistotila jakautuu lähtökohtaisesti kolmeen osaan, mikä hankaloittaa tilan joustavaa käyttöä. Portaiden sijoittelu hankaloittaa toimistotilan jakoa useammalle käyttäjälle, eikä jakoa olekaan esitetty.

Asuintalojen maantasokerroksissa on paljon varastotilaa, mikä johtaa suurehkoon umpiseinän määrään. Pohjoisessa asuinrakennuksessa kaksi ensimmäistä kerrosta on liiketilaa, jolloin asunnoille jää vain neljä kerrosta. Asuinrakennusten julkisivuihin on esitetty arkkitehtonisesti voimakasta aukotusperiaatetta, joka on kuitenkin ristiriidassa pohjapiirrosten kanssa. Osa makuuhuoneista jää ilman ikkunaa.

Asuntojakauma on suppea sisältäen peruserroksissa ainoastaan 72,5 - 91,5 m² kokoisia asuntoja. Asuinrakennusten porrastusjärjestelyt alimmissa ker-

roksissa ovat tarpeettoman monimutkaiset.

19. Perhonen

Korttelin massa on hienovaraisen veistoksellinen. Korttelin kaupunkikuvallinen hahmo on pohjois- ja länsijulkisivujen osalta erittäin hyvin keskeisen näkyvän paikan vaatimusten mukainen. Rakennusmassan taitokset korostavat sisäänkäyntejä sekä suuntaavat näkymiä. Pohjoinen asuinrakennus on onnistuneesti irrotettu toimistosta massan käännöksen ja pihalla sijaitsevan puita kasvavan istutussaarekkeen avulla.

Rakennuksen ulkoarkkitehtuuri ovat paikkaan sopivaa, arvokasta mutta hillittyä ja Töölönlahden hengen mukaista. Asuinrakennusten ja toimistorakennuksen julkisivut ovat yhteneväiset poiketen hienovaraisesti toisistaan. Asuinrakennuksen julkisivun muodostaa parveke- ja ikkuna-aukoista muodostuva vaakaruudukko, toimistorakennuksen puolestaan työhuonemoduuliin perustuva ikkunoiden pystyruudukko. Selkeää julkisivua rytmittävät rakennuksen taitteet, paikoittaiset umpipinnat ja suuremmat ikkunapinnat (esimerkiksi sisääntulo-aula merkattu kutsuvasti suurella ikkunapinnalla).

Toimistorakennuksen sisäänkäynti on onnistunut, selkeä ja komea olematta kuitenkaan tuhlaileva. Puisto liukuu korttelin sisään kaksikerroksisena vaikuttavana aulana, jonka keskelle on sijoitettu suuri istutuskeidas. Tämä ele luo rakennukseen avoimen ja Töölönlahden puistomaisemaan soveltuvan ilmeen. Aula jatkuu vertikaalisti talon läpi veistoksellisena porrassaukkona. Keskeisesti sijoitettu porrassaukko tuo valoa syvärunkoiseen toimistorakennukseen katkaisematta sitä kuitenkaan toiminnallisesti kahtia. Suuri, yhtenäinen ja syvärunkoinen toimistotila on erittäin muuntojoustavaa. Toimistokerros toimii hyvin sekä yhtenä suurena yksikkönä että jopa neljälle käyttäjälle jaettuna. Toimistotila aukeaa kaikkiin ilmansuuntiin.

Ehdotuksen asuntojakauma on monipuolinen vaihdellen 60 m² kaksioista kattokerrosten suuriin 150 m² 5h+k asuntoihin. Asunnot ovat valoisia, toimivia ja helposti kalustettavia. Asuntojen sisäänkäynneistä avautuu upeat näkymät ympäröivään puistoon. Kaikissa asunnoissa on sauna, joista on suora yhteys vilvoitteluparvekkeelle.

Asuintalojen porrashuoneet ovat maltillisen veistokselliset henkien samaa tunnelmaa toimistotalon pääportaan kanssa.

Ehdotuksessa on runsaasti ikkunapintaa, mikä heikentää rakennuksen energiatehokkuutta.

Ehdotus on tasapainoinen ja luonteva kaikin puolin.

20. Avanti

Korttelin hillityn veistoksellinen hahmo vaikuttaa kiinnostavalta asemapiirroksessa sekä joistain valituista suunnista tarkasteltuna. Kappalemainen rakennus muodostaa selkeän päätteen kortteleiden sarjalle ja ohjaa luontevasti Alvar Aallon kadulta puistoon. Muotoilun avulla arkinen asuinrakennus on saatu sulautumaan toimistorakennusmassaan, ja asuinrakennuksen tavanomainen runkosyvyys on onnistuneesti häivytetty.

Ehdotuksen ulkoarkkitehtuuri tuottaa onnistuneista massoitteuratkaisuista huolimatta pettymyksen. Rakennus on ulkoasultaan rönsyilevä ja haparoiva. Julkisivuissa on useita täysin erilaisia aihioita, eivätkä ne muodosta keskenään ehjää kokonaisuutta. Osa julkisivuista vaikuttaa tarkkaan suunnitelluilta ja harkituilta, kun taas osa on todella luonnosmaisia ja keskeneräisen oloisia. Toimistojulkisivu itään radan suuntaan on luonnosmaisen toteava, ja toimistojulkisivu länteen Töölönlahden puistoon on esitetty lähes umpiseinä. Myös eteläisen asuinrakennuksen maantasokerros on esitetty umpinaisena, vaikka sen olisi odottanut avautuvan ympäristöönsä samaan korttelin arkkitehtuuria tukevaan tapaan kuin pohjoinen asuinrakennus.

Tekijä on pyrkinyt raikastamaan Töölönlahden ilmettä poikkeuksellisella viininpunaisella värityksellä. Vaikutelma on kuitenkin raskas.

Sisäänkäynti toimistotaloon on Töölönlahden puiston puolella sijaitsevan korkean aulan kautta. Komea aulatilaa on erotettu sekä puistosta (umpiseinä) että toimistotilasta (palvelutilojen vyöhyke). Valinta on hämmästyttävä ja epäonnistunut.

Toimistokerros on yhtenäistä ja muuntojoustavaa. Toisaalta jako useammalle käyttäjälle on hankalaa portaiden sijainnista johtuen. Toimistotilat avautuvat radalle ja kääntävät selkänsä Töölönlahden puistolle.

Asunnot on sijoitettu erilliseen pienehköön pistetaloon ja toimistorakennuksen luoteiskärkeen. Asunnot avautuvat hyvin ilmansuuntiin. Selostuksen mukaan ehdotus sisältää poikkeuksellisen paljon asuinpinta-alaa. Toisaalta asuntojen ilmoitetut pinta-alat ovat todella suuria suhteessa huonelukuun, mm. kaksiot ovat jopa yli 100 m². Pohjoisen asuinrakennuksen 6. kerros on jäänyt esittämättä, vaikka se selostuksen mukaan sisältää poikkeuksellisia parvellisia asuntoja.

Asuinrakennusten ulokeparvekkeet ovat lähiömäisiä eivätkä tue ehdotuksen veistoksellista arkkitehtuuria.

A3-pdf-materiaali on puutteellinen eikä vastaa kilpailuplansseja.

5 KILPAILUN TULOS

5.1 Kilpailun tulos

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti valita kilpailun ensimmäiselle sijalle ehdotuksen numero 19 nimimerkiltään: "Perhonen".

Toiselle sijalle ehdotuksen numero 12 "Koppelo" ja kolmannelle palkintosijalle ehdotuksen numero 3 nimimerkiltään "Radan yli puiston siimekseen".

Lisäksi palkintolautakunta päätti lunastaa ehdotukset nimimerkeiltään "Finis" ja "Puistossa".

Muita ehdotuksia ei asetettu paremmuusjärjestykseen.

5.2 Palkintolautakunnan suositukset

Palkintolautakunta esittää ehdotusta "Perhonen" hankkeen jatkosuunnittelun pohjaksi ja sen teki-jää kohteen arkkitehtisuunnittelijaksi ja pääsuunnittelijaksi.

Palkintolautakunta esittää seuraavat jatkosuunnitteluohjeet:

Julkisivujen aukotusta on kehitettävä eteenpäin siten, että rakennuksen energiatehokkuus paranee. Ikkunapinta-alaa on vähennettävä.

Kellarin ajoyhteyden siirtoa tontin itäreunalle on tutkittava.

5.3. Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus

Palkintolautakunta hyväksyi arvostelupöytäkirjan.

Helsingissä 1.11.2011

Timo Sotavalta, palkintolautakunnan puheenjohtaja

Ilpo Forssén

Hannu Keinänen

Björn Kivimäki

Tuomas Rajajärvi

Jussi Niiranen

Johanna Ojanlatva

Antti-Matti Siikala

Mervi Savolainen, palkintolautakunnan sihteeri

5.4 Nimikuorten avaus

Palkintolautakunta avasi ehdotusten tekijöiden nimikuoret. Nimikuoret todettiin avaamattomiksi. Ehdotusten tekijöiksi osoittautuivat seuraavat henkilöt tai työryhmät:

1. palkinto

ehdotus 19 nimimerkki "Perhonen"

Tekijät

VERSTAS Arkkitehdit Oy

Väinö Nikkilä

Jussi Palva, arkkitehti SAFA

Riina Palva, arkkitehti SAFA

Ilkka Salminen, arkkitehti SAFA

Avustajat:

Ossi Konttinen, arkkitehtiylioppilas

Arto Ollila, arkkitehtiylioppilas

Aapo Airas, arkkitehtiylioppilas

Asiantuntijat:

liikennesuunnittelu:

Seppo Karppinen, johtava konsultti, SITO Oy

maisema-arkkitehtuuri:

Pia Kuusiniemi, maisema-arkkitehti MARK,

LOCI maisema-arkkitehdit

Tekijänoikeus:

VERSTAS Arkkitehdit Oy

2. palkinto

ehdotus 12, nimimerkki "Koppelo"

Tekijät:

JKMM Arkkitehdit

Asmo Jaaksi, arkkitehti SAFA

Teemu Kurkela, arkkitehti SAFA

Samuli Miettinen, arkkitehti SAFA

Juha Mäki-Jyllilä, arkkitehti SAFA

Marko Pulli, arkkitehti SAFA

Teemu Toivio, arkkitehti SAFA

Avustajat:

Ilkka Ala-Fossi, arkkitehtiylioppilas

Luis Gonzales, arkkitehtiylioppilas

Katariina Hakala, suunnitteluassistentti

Thomas Miyauchi, arkkitehtiylioppilas

Paula Salonen, sisustusarkkitehti SIO

Tekijänoikeudet:

Arkkitehtitoimisto JKMM Oy

3. palkinto

ehdotus 3, nimimerkki "Radan yli puiston siimekseen"

Tekijät:

Arkkitehtitoimisto Heikkinen - Komonen Oy

Mikko Heikkinen, professori, arkkitehti SAFA

Janne Kentala, arkkitehti SAFA

Markku Komonen, professori, arkkitehti SAFA

Markku Puumala, arkkitehti SAFA

Avustajat:

Anssi Kankkunen, arkkitehti SAFA

Erkko Aarti, arkkitehtiylioppilas

Tekijänoikeudet:

Arkkitehtitoimisto Heikkinen - Komonen Oy

Lunastukset

ehdotus 4, nimimerkki "Finis"

Tekijät:

Arkkitehtitoimisto ALA Oy

Juho Grönholm

Antti Nousjoki

Janne Teräsvirta

Samuli Woolston

Avustajat:

Harri Ahokas

Petra Grisova

Julius Kekoni

Pekka Tainio

Jyri Tartia

Yena Young

Yin Li

Tekijänoikeudet:

Arkkitehtitoimisto ALA Oy

ehdotus 4, nimimerkki "Puistossa"

Tekijät:

Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy

Vesa Oiva

Riku Rönkä

Lauri Virkola

Jussi Kalliopuska

Tomi Itäniemi

Teemu Halme

Tekijänoikeudet:

Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy

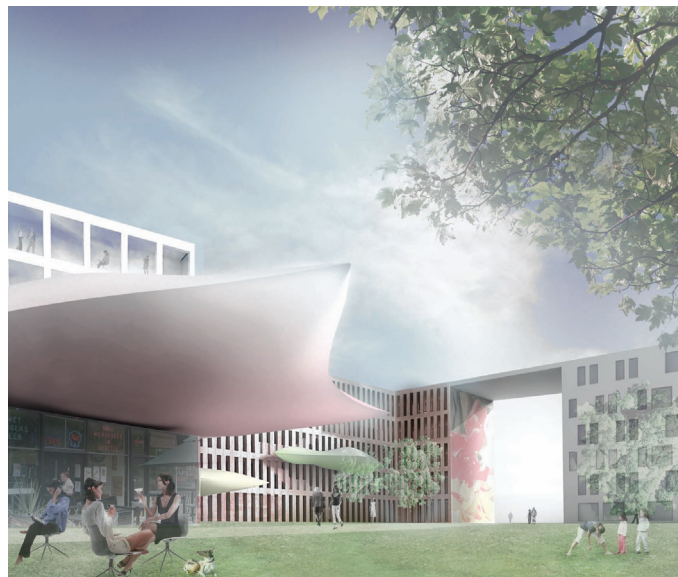
1. palkinto "Perhonen"

2. palkinto "Koppelo"

3. palkinto "Radan yli puiston siimekseen"

Lunastukset

"Finis"

"Puistossa"

